Europski parlament
2024-2029

USVOJENI TEKSTOVI

P10_TA(2025)0325

Mobilizacija Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom – zahtjev EGF/2025/003 SE/Northvolt – Švedska

Rezolucija Europskog parlamenta od 16. prosinca 2025. o Prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom na temelju zahtjeva Švedske – EGF/2025/003 SE/Northvolt (COM(2025)0621 – C10-0270/2025 – 2025/0326(BUD))

Europski parlament,

– uzimajući u obzir prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2025)0621 – C10-0270/2025),

– uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/691 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o Europskom fondu za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom (EGF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1309/2013[1] („Uredba o EGF-u”),

– uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 od 17. prosinca 2020. kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027.[2], kako je izmijenjena Uredbom Vijeća (EU, Euratom) 2024/765[3], a posebno njezin članak 8.,

– uzimajući u obzir Međuinstitucijski sporazum od 16. prosinca 2020. između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom financijskom upravljanju te novim vlastitim sredstvima,

---

1 SL L 153, 3.5.2021., str. 48., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/691/oj.

2 SL L 433 I, 22.12.2020., str. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.

3 Uredba Vijeća (EU, Euratom) 2024/765 od 29. veljače 2024. o izmjeni Uredbe (EU, Euratom) 2020/2093 kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027. (SL L, 2024/765, 29.2.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj).

uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava[4], a posebno njegovu točku 9.,

– uzimajući u obzir mišljenje Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja,

– uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračune (A10-0239/2025),

A. budući da je Unija uspostavila zakonodavne i proračunske instrumente kako bi pružila dodatnu potporu radnicima suočenima s posljedicama velikih strukturnih promjena u tokovima svjetske trgovine ili svjetske financijske i gospodarske krize te kako bi im se pomoglo da se ponovno uključe na tržište rada; budući da se ta pomoć ostvaruje u obliku financijske potpore radnicima i poduzećima za koja su radili;

B. budući da je Švedska podnijela zahtjev EGF/2025/003 SE/Northvolt za financijski doprinos iz Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji (EGF) nakon što je ukupno 6486 radnika proglašeno viškom[5] u gospodarskom sektoru svrstanom u odjeljak 71 NACE-a Rev. 2 (Arhitektonske i inženjerske djelatnosti; usluge tehničkog ispitivanja i analize) u regijama Övre Norrland (SE33), Stockholm (SE11) i Östra Mellansverige (SE12), pri čemu je njih 5829 otpušteno u referentnom razdoblju za podnošenje zahtjeva od 28. studenog 2024. do 28. ožujka 2025., a njih 657 prije ili nakon referentnog razdoblja;

C. budući da je tijekom referentnog razdoblja obuhvaćenog zahtjevom utvrđeno ukupno 5829 otpuštanja, od čega je 5561 radnik proglašen viškom te je prestao obavljati svoju djelatnost u poduzeću Northvolt AB (Northvolt) i njegovim društvima kćerima[6], a 268 radnika proglašeno je viškom u osam dobavljača i daljnjih proizvođača u Northvoltovu lancu;

D. budući da se zahtjev temelji na intervencijskim kriterijima iz članka 4. stavka 2. točke (a) Uredbe o EGF-u; budući da se za dodatnih 657 radnika koji su proglašeni viškom i čija je djelatnost prestala prije ili nakon referentnog razdoblja od četiri mjeseca može utvrditi jasna uzročno-posljedična veza s događajem koji je uzrokovao otpuštanja tijekom referentnog razdoblja, kako je propisano člankom 6. stavkom 2. Uredbe o EGF-u;

E. budući da je Northvolt bio specijaliziran za djelatnost arhitekture i inženjerstva, tehničko ispitivanje i proizvodnju baterija; budući da je poduzeće 12. ožujka 2025. podnijelo zahtjev za stečaj zbog poteškoća povezanih s proizvodnjom, posebno zbog prekomjerne ponude

---

4 SL L 433 I, 22.12.2020., str. 28., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

5 U smislu članka 3. Uredbe o EGF-u.

6 Uključujući zajedničke pothvate društava Northvolt i Volvo Cars, za koje je početkom 2025. Volvo Cars preuzeo sve udjele i postao jedini vlasnik tih društava.

uzrokovane intenzivnom konkurencijom proizvoda uvezenih uglavnom iz Kine, koja dominira globalnim tržištem i čini više od 80 % globalne proizvodnje baterija;

F. budući da je Europi potrebna snažna i konkurentna industrija baterija kako bi se smanjile štetne strateške ovisnosti i ojačala njezina industrijska autonomija te kako bi ostvarila svoje ciljeve klimatske i energetske tranzicije; budući da se industrija baterija i dobavljača suočava s visokim kapitalnim i energetskim troškovima, kašnjenjima u proizvodnji, poremećajima na globalnom tržištu, kao i sve većim pritiskom konkurencije proizvođača iz trećih zemalja, posebno Kine[7];

G. budući da švedska služba za zapošljavanje (Arbetsförmedlingen) osigurava nacionalno pretfinanciranje i sufinanciranje mjera;

H. budući da su ispunjeni zahtjevi utvrđeni pravom Unije i nacionalnim pravom o kolektivnom otpuštanju;

I. budući da bi financijski doprinos iz EGF-a ponajprije trebao biti usmjeren na aktivne mjere politike tržišta rada i personalizirane usluge čiji je cilj brza reintegracija korisnika na dostojanstvena i održiva radna mjesta u istom ili drugom sektoru, uz njihovu istodobnu pripremu na zelenije i digitalnije europsko gospodarstvo;

J. budući da EGF ne smije premašiti najveći godišnji iznos od 30 milijuna EUR (u cijenama iz 2018.), kako je utvrđeno člankom 8. Uredbe (EU, Euratom) 2020/2093 kako je izmijenjena Uredbom (EU, Euratom) 2024/765;

1. slaže se s Komisijom da su uvjeti iz članka 4. stavka 2. točke (a) Uredbe o EGF-u ispunjeni i da Švedska u skladu s tom Uredbom ima pravo na financijski doprinos u iznosu od 8 526 322 EUR, odnosno 60 % ukupnog troška od 14 210 537 EUR, što obuhvaća troškove za personalizirane usluge u iznosu od 13 663 977 EUR i troškove za aktivnosti pripreme, upravljanja, informiranja i promidžbe te kontrole i izvješćivanja u iznosu od 546 560 EUR;

2. konstatira da su švedske vlasti zahtjev podnijele 16. lipnja 2025. te da je, na temelju dodatnih informacija koje je Švedska pružila, Komisija ocjenjivanje zahtjeva dovršila više od četiri mjeseca kasnije, 28. listopada 2025. i o tome istoga dana obavijestila Parlament; ističe da je važno znatno skratiti vrijeme razmatranja između podnošenja zahtjeva za pomoć iz EGF-a i odluke o financiranju kako bi se osiguralo da se financijska potpora može mobilizirati bez odgode; ističe da je potrebno pojednostavniti i ubrzati unutarnje procedure te istodobno očuvati institucionalnu ravnotežu, posebno prava

---

[7] Program rada Komisije za 2026., Neovisna Europa https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/strategy-documents/commission-work-programme/commission-work-programme-2026_en

Parlamenta kao proračunskog tijela;

3. napominje da se zahtjev odnosi na 6486 radnika koji su proglašeni viškom i koji su pogođeni velikim restrukturiranjem Northvolta, što je dovelo do najvećeg stečaja u Švedskoj u moderno doba; konstatira, nadalje, da će ukupno 5800 radnika koji su proglašeni viškom biti ciljani korisnici te se očekuje da će sudjelovati u mjerama;

4. prima na znanje da je situacija u pogledu otpuštanja u gradu Skellefteå ozbiljna, pri čemu je stopa nezaposlenosti tijekom prethodne godine dosegnula 8,2 %; prima na znanje da većina radnika koji su proglašeni viškom ima visoku razinu obrazovanja i da je mlađa od 54 godine te da imaju specijalizirane vještine u području proizvodnje baterija i inženjerstva; naglašava da je potrebno brzo djelovati kako bi se spriječio strukturni regionalni pad i naglašava važnost poticanja visokokvalitetnih radnih mjesta usmjerenih na budućnost kako bi se osigurala dugoročna gospodarska i socijalna otpornost;

5. napominje da je od kolovoza 2025. američko start-up poduzeće Lyten, globalni predvodnik u području litij-sumpornih baterija, sklopilo obvezujući sporazum o stjecanju preostale imovine društva Northvolt u Švedskoj, Njemačkoj i Poljskoj do kraja 2025. te planira ponovno angažirati otpuštenu radnu snagu uzimajući u obzir činjenicu da im može ponuditi jednakovrijedna radna mjesta u regiji; ističe da bi se ponovno zapošljavanje trebalo smatrati primarnom opcijom i da bi se svi neiskorišteni iznosi trebali vratiti Komisiji u slučaju preuzimanja;

6. podsjeća na to da se, u dogovoru sa sindikatima i socijalnim partnerima, personalizirane usluge koje će se pružati radnicima sastoje od sljedećih mjera: detaljne ocjene i pojedinačnog planiranja, aktivnosti traženja posla i savjetovanja, potpore za pokretanje vlastitog poslovanja i potpore ulaganjima, osposobljavanja za tržište rada, tečajeva osposobljavanja, posebne potpore za ulazak na tržište rada ili nastavak obrazovanja, naknada i osposobljavanja u području digitalnih vještina; naglašava da švedske vlasti moraju priznati izvor financiranja, kao i jamčiti vidljivost financiranja Unije, te isticati dodanu vrijednost Unije do koje je došlo zahvaljujući intervenciji, i to pružanjem koherentnih, učinkovitih i ciljanih informacija različitoj publici, među ostalim usmjerenih informacija korisnicima, lokalnim i regionalnim vlastima, socijalnim partnerima, medijima i javnosti;

7. naglašava da su kvalifikacije i vještine radnika koji su proglašeni viškom i dalje ključne za europsko gospodarstvo otporno na promjene u budućnosti kojim se ostvaruje zelena tranzicija; stoga smatra da mobilizacija EGF-a treba biti ugrađena u širi politički odgovor kako bi se osiguralo da pogođeni radnici pronađu odgovarajuće mogućnosti u skladu sa svojim kvalifikacijama i vještinama;

8. poziva na temeljitu završnu evaluaciju provedenih mjera, uključujući jasne informacije o tome kako su sredstva iskorištena i jesu li potrošena u skladu s odobrenim planovima, posebno u slučajevima izravne financijske potpore kao što su potpora za novoosnovana poduzeća i ulaganja; nadalje traži podatke o broju radnika koji su uspješno ponovno uključeni u posao i onih koji su sudjelovali u mjerama osposobljavanja i usavršavanja;

9. prima na znanje da je Švedska 25. listopada 2024. ciljanim korisnicima počela pružati i personalizirane usluge i snositi administrativne izdatke provedbe EGF-a i da će stoga razdoblje prihvatljivosti za financijski doprinos iz EGF-a trajati od tog datuma do datuma koji nastupi 24 mjeseca, odnosno 31 mjesec nakon stupanja na snagu odluke o financiranju;

10. napominje da su švedske vlasti pružile jamstvo da će se u pristupu predloženim mjerama i u njihovoj provedbi poštovati načela jednakog postupanja i nediskriminacije te da će se spriječiti svako dvostruko financiranje;

11. ponovno ističe da pomoć iz EGF-a ne smije zamijeniti mjere za koje su prema nacionalnom pravu ili kolektivnim ugovorima odgovorna poduzeća;

12. naglašava da Unija hitno mora poduzeti dosljedne i koordinirane napore kako bi se osigurala konkurentnost i strateška autonomija, razvijene u bliskom partnerstvu s državama članicama i regijama, kako bi se europska baza radnih mjesta u industriji zaštitila i učinila otpornom na buduće promjene te kako bi zadovoljila zahtjeve europske industrijske autonomije i ojačala položaj Unije u strateškim sektorima, kao što su industrija baterija i dobavljača, a istodobno unaprijedila zelenu i digitalnu tranziciju Unije; ističe da samo snažno, otporno i održivo europsko gospodarstvo može učinkovito spriječiti otpuštanja velikih razmjera, čime se prije svega smanjuje potreba za intervencijom EGF-a; naglašava da je potrebno zajamčiti jasno priznavanje i vidljivost financiranja EU-a kako bi se istaknula njegova dodana vrijednost i europska solidarnost koju utjelovljuje EGF; poziva na dosljednu i dobro usmjerenu komunikaciju s korisnicima, regionalnim i lokalnim vlastima, socijalnim partnerima, medijima i širom javnosti; žali zbog toga što industrija baterija u Uniji trpi zbog subvencija koje kineska vlada pruža svojim proizvođačima kojima se narušava globalna konkurencija;

13. odobrava Odluku priloženu ovoj Rezoluciji;

14. nalaže svojoj predsjednici da potpiše ovu Odluku zajedno s predsjednikom Vijeća te da je da na objavu u *Službenom listu Europske unije*;

15. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju, zajedno s njezinim Prilogom, proslijedi Vijeću i Komisiji.

PRILOG

ODLUKA EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom na temelju zahtjeva Švedske – EGF/2025/003 SE/Northvolt

(Tekst ovog priloga nije naveden ovdje budući da odgovara konačnom aktu, Odluci (EU) 2025/2661.)